ECLI:LV:AT:2020:0701.A420173320.8.L
Lieta Nr. A420173320, SKA-1276/2020
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2020.gada 1.jūlijā

Tiesa šādā sastāvā: senatori Rudīte Vīduša, Dzintra Amerika, Andris Guļāns

rakstveida procesā izskatīja Daugavpils Būvniecības tehnikuma blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 22.maija lēmumu, ar kuru apmierināts SIA „Antera" lūgums apturēt Iepirkumu uzraudzības biroja iesnieguma izskatīšanas komisijas 2020.gada 20.aprīļa lēmuma Nr. 4-1.2/20-68 darbību.

Aprakstošā daļa

[1] SIA „Antera" piedalījās Daugavpils Būvniecības tehnikuma (turpmāk arī – pasūtītājs) rīkotajā iepirkumā „Fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojuma sniegšana", taču pasūtītājs par konkursa uzvarētāju atzina citu pretendentu.

SIA „Antera" apstrīdēja pasūtītāja lēmumu Iepirkumu uzraudzības birojā. Ar Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2020.gada 20.aprīļa lēmumu Nr. 4-1.2/20-68 pasūtītājam tika atļauts slēgt iepirkuma līgumu ar iepirkumā noteikto uzvarētāju un atstāts spēkā pasūtītāja lēmums.

SIA „Antera" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja lēmuma atcelšanu. Vienlaikus pieteikumā tika lūgts apturēt biroja lēmuma darbību.

[2] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 22.maija lēmumu apmierināts pieteicējas lūgums par pagaidu aizsardzību un apturēta Iepirkumu uzraudzības biroja iesnieguma izskatīšanas komisijas 2020.gada 20.aprīļa lēmuma Nr. 4-1.2/20-68 darbība. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja ir iesniegusi pozitīvas pasūtītāju atsauksmes par savu darbu apsardzes pakalpojumu jomā, tostarp darbā ar apsardzes tehniskajām iekārtām. Vienlaikus ar atsauksmēm pieteicēja ir iesniegusi arī apliecinājumu par to, ar kādām sistēmām ir strādāts atsauksmju sniedzēju objektos. Tādējādi piedāvājumā iesniegtie dokumenti kopā pēc satura apliecina konkrētu pieteicējas (tās piesaistītās apakšuzņēmējas) pieredzi darbā ar noteiktām iekārtām.

[2.2] Pasūtītājs un birojs ir rīkojies pārāk formāli, atsauksmes vērtējot atrauti no pieteicējas apliecinājuma. Pieteicējas apliecinājums un atsauksmes piedāvājumā ir iesniegtas kopā kā vienota pakete, par ko liecina arī norāde, ka atsauksmes ir tā pielikums. Šādos apstākļos ir pamats atsauksmes vērtēt kopā ar apliecinājumu.

[2.3] Gadījumā, ja pasūtītājam radās šaubas par piedāvājumā esošo informāciju, pasūtītājs varēja precizēt informāciju pie pieteicējas vai atsauksmes izdevēja. Izskatāmajā gadījumā tiktu precizēts, vai piedāvājumā norādītā informācija par noteiktos objektos uzstādītajām iekārtām ir pareiza, nevis papildināta vai grozīta piedāvājuma dokumentācija.

[2.4] Ja cits komersants vai iestāde ir izsniegusi vispārīga rakstura atsauksmi, tad vienīgais, ko pieteicēja šādā situācijā var darīt, lai pretendētu uz punktu piešķiršanu šajā kritērijā, ir atsauksmi iesniegt kopā ar savu skaidrojumu par to, kādus tieši darbus tā atsauksmes sniedzēja objektā ir veikusi. Pieteicēja ir izdarījusi visu no sevis saprātīgi sagaidāmo, lai saņemtu punktus par piedāvājuma saimniecisko izdevīgumu trešajā kritērijā.

[2.5] Pirmšķietami izvērtējot pieteicējas iesniegtos speciālistu sertifikātus kopsakarā ar izdevēju skaidrojumiem par sertifikātu saturu, tiesa secina, ka samērā precīzi apstiprinās, ka Latvijas Dzelzceļnieku biedrības sertificēšanas centra sertifikāts ietver arī sertificēšanu strukturēto kabeļu sistēmās.

[3] Daugavpils Būvniecības tehnikums par tiesas lēmumu iesniedza blakus sūdzību. Tajā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Pieteicējas iesniegtie dokumenti neatbilst nevienam no nolikuma 26.3.punkta trešajā kritērijā paredzētajiem pieredzes apstiprināšanas līdzekļiem, un pasūtītājam nebija pamata vērtēt tos kā atbilstošus nolikuma 26.3.punkta trešajam kritērijam. Minētais nolikuma punkts paredzēja konkrētus dokumentus, kas apstiprinātu pretendenta atbilstību vērtēšanas kritērijā noteiktajām prasībām.

[3.2] Pasūtītāja rīcība, pieņemot dokumentus, kas neatbilst nevienam no nolikuma prasībās paredzētajiem pieredzes pierādīšanas līdzekļiem, būtu uzskatāma par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kas būtu pamats pretendentiem pārsūdzēt pasūtītāja lēmumu kā prettiesisku.

[3.3] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka pasūtītājam ir ierobežotas iespējas precizēt informāciju, jo atsauksmju sniedzējiem nav pienākuma sniegt informāciju trešajām personām par drošības sistēmām, kuras tie izmanto.

[3.4] Tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka pasūtītājs nolikumā ir paredzējis pretendentam iespēju apliecināt pieredzi arī ar sertifikātiem darbam ar attiecīgo sistēmu vai tās analogu. Pasūtītājs ir nodrošinājis pretendentam izvēles iespēju pieredzes apliecināšanai, kas izslēdz gadījumu, kad pretendentam nav objektīvas iespējas apliecināt iegūto pieredzi darbā ar noteiktām sistēmām tāpēc, ka iestādes un komersanti nevēlas sniegt informāciju trešajām personām.

[3.5] Tiesa nav vispusīgi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un ir pilnībā ignorējusi publisko iepirkumu principus, kā rezultātā nonākusi pie kļūdaina secinājuma par lēmuma pirmšķietamo prettiesiskumu, kas ir pamats lēmuma par administratīvā akta darbības apturēšanu pieņemšanai.

Motīvu daļa

[4] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 51.panta sestajai daļai pasūtītājs iepirkuma procedūras dokumentos norāda visus piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus to nozīmīguma secībā, kritēriju vērtības un, ja attiecināms, vērtību diapazonus, kā arī piedāvājuma izvēles algoritmu saskaņā ar šiem

kritērijiem un apraksta, kā tiks piemērots katrs no norādītajiem izvērtēšanas kritērijiem.

Konkursa nolikums izskatāmajā gadījumā nav bijis apstrīdēts un nav raisījis neskaidrības par priekšnoteikumiem noteikta punktu skaita saņemšanai par noteikta veida kritēriju izpildi. Pasūtītājs nolikuma 26.3.punkta trešajā kritērijā ir norādījis, ka gadījumā, ja pretendentam ir sertifikāts no ražotāja darbam ar *TELEFIRE ADR-3000*, apsardzes signalizācijas sistēmu *FoxSec*, videonovērošanas iekārtu *Dahua* vai analogām sistēmām, vai arī pozitīva atsauksme no pasūtītāja par pretendenta pieredzi darbā ar minēto vai analogo sistēmu, pretendents saņem piecus punktus par pieredzi ar katru no sistēmām. Šajā nolikuma punktā arī norādīts, ka pretendentam piedāvājumam jāpievieno attiecīgie sertifikāti vai pozitīvās atsauksmes. Ievērojot minēto, secināms, ka pasūtītājs ir norādījis konkrētus dokumentus, kas pretendentam jāiesniedz, lai pasūtītājs izvēlētos atbilstošāko pretendentu pakalpojuma nodrošināšanai.

[5] Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pasūtītājs izvēlas piedāvājumu saskaņā ar noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem.

Pieteicēja iepirkuma piedāvājumā iesniedza atsauksmes, kurās vispārīgi norādīts uz apsardzes signalizācijas, ugunsdrošības signalizācijas un videonovērošanas sistēmas iekārtu uzstādīšanu, darbības nodrošināšanu, tehniskās apkopes un remonta veikšanu, nenorādot konkrētas sistēmas vai iekārtas, ar kurām pakalpojumi sniegti. Lai gan pieteicēja piedāvājumam ir pievienojusi savu apliecinājumu, kurā norādīta pieteicējas un tās apakšuzņēmēja iegūtā pieredze objektos ar konkrētām sistēmām, minētie dokumenti, pasūtītāja ieskatā, neatbilst nolikuma prasībām

[6] Senāts secina, ka no nolikuma 26.3.punkta trešā kritērija izriet skaidri noteiktas prasības, kas jāizpilda, lai tam tiktu piešķirti punkti par attiecīgo kritēriju izpildi.

Pasūtītājam ir rīcības brīvība, nosakot, kādi dokumenti pretendentam jāiesniedz, lai pasūtītājs varētu novērtēt un izvēlēties atbilstošāko piedāvājumu. Savukārt pretendentam ir jāizpilda nolikumā ietvertās prasības, ievērojot pasūtītāja iekļautos nosacījumus, lai palielinātu savas iespējas uzvarēt konkursā. Norādot nolikumā konkrētu dokumentu veidu, pasūtītājs ir ne tikai norādījis prasības attiecībā uz saturu (informācijas apjoms par pretendenta pieredzi), bet būtībā noteicis arī informācijas ticamības prasības, proti, lai attiecīgajā kritērijā tiktu piešķirti punkti, jābūt iesniegtam noteikta veida dokumentam (divi varianti), ko izsniedzis nevis pats pretendents, bet trešā persona. Šādu prasību nav pamata uzskatīt nedz par formālu, nedz maznozīmīgu.

Ievērojot, ka pieteicēja neiesniedza atsauksmes, kuras ietver informāciju par sistēmām, kuras pieteicēja apkalpo, kā arī neiesniedza sertifikātus, secināms, ka pieteicējas iesniegtie dokumenti neatbilst nolikuma prasībās noteiktajiem.

[7] Senāts nevar piekrist rajona tiesas norādītajam, ka gadījumā, ja cits komersants vai iestāde ir izsniegusi vispārīga rakstura atsauksmi, vienīgais, ko pieteicēja varēja darīt, lai pretendētu uz punktu piešķiršanu trešajā kritērijā, ir atsauksmi iesniegt kopā ar savu skaidrojumu par to, kādus tieši darbus pieteicēja atsauksmes sniedzēja objektā ir veikusi.

Senāts nevar piekrist, ka pretendents nevarētu ietekmēt citas personas sniegtās ziņas par faktiem, kā to uzskatījusi rajona tiesa. Ja reiz pretendentam ir zināms gan tas, ka tam vajadzīga atsauksme, gan arī tas, kāda informācija šajā atsauksmē jānorāda, tad nav saprotams, kādēļ tas tieši šādu atsauksmi nevarētu lūgt no agrākā sadarbības partnera. Ja skatītos uz atsauksmju nozīmi tādā veidā, kā to darījusi rajona tiesa, būtībā būtu jāsecina, ka pasūtītājs vispār nevar nolikumā prasīt pretendentam iesniegt trešo personu sagatavotas atsauksmes un apliecinājumus, jo vienlīdz varētu pieņemt, ka pretendentam nav iespēju ietekmēt šādu atsauksmju vai apliecinājumu sniegšanu vispār.

Nevar piekrist arī tiesas teiktajam, ka šaubu gadījumā par pašas pieteicējas sniegtā apliecinājuma patiesumu pasūtītājs varētu pārliecināties, lūdzot atsauksmju sniedzējiem apliecināt, ka piedāvājumā norādītā informācija par pieredzi attiecīgo pasūtītāju objektos ir patiesa. Ja reiz rajona tiesa uzskatīja, ka citi pasūtītāji varētu šādu informāciju neietvert pretendenta (sava agrākā sadarbība partnera) prasītajā atsauksmē, tad nav saprotams, kādēļ lai tie jebkādu informāciju sniegtu citai personai, ar kuru tiem nav bijusi sadarbība.

Tāpat jāņem vērā, ka pasūtītājs nolikumā ir ietvēris alternatīvu gadījumam, ja atsauksmes nesatur nepieciešamo informāciju vai tās vispār nav sniegtas. Pieteicējai bija tiesības iesniegt sertifikātus, kas apliecinātu tās pieredzi ar minētajām sistēmām, tādējādi tiesa ir kļūdaini secinājusi, ka vienīgā iespēja pieteicējai bija papildināt atsauksmes ar savu apliecinājumu. Senāts norāda, ka pretendenta iesniegtajam apliecinājumam nav piešķirama tāda pati ticamība kā atsauksmei, kuru sniegusi trešā persona, jo atsauksmes sniedzējam, pretēji pretendentam, nav personīga interese iepirkuma iznākumā.

[8] Senāts nevar piekrist rajona tiesas pirmšķietamajam vērtējumam, ka gadījumā, ja pasūtītājam radās šaubas par piedāvājumā esošo informāciju, tas varēja precizēt informāciju pie pieteicējas vai atsauksmes izdevēja.

Publisko iepirkumu likuma 41.panta sestā daļa noteic, ka gadījumā, ja pasūtītājs konstatē, ka pieteikumā vai piedāvājumā ietvertā vai kandidāta vai pretendenta iesniegtā informācija vai dokuments ir neskaidrs vai nepilnīgs, tas pieprasa, lai kandidāts vai pretendents, vai kompetenta institūcija izskaidro vai papildina minēto informāciju vai dokumentu vai iesniedz trūkstošo dokumentu, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem kandidātiem un pretendentiem.

Šī norma, kā redzams, paredz iespēju iesniegt arī trūkstošo dokumentu. Tomēr, Senāta ieskatā, pieteikuma vai piedāvājuma papildināšana ar trūkstošajiem dokumentiem ir pieļaujama, ciktāl tā nenonāk pretrunā ar vienlīdzīgas attieksmes principu.

Vienlīdzīgas attieksmes princips pieprasa, lai pretendentiem būtu vienādas iespējas izteikt savus piedāvājumus, un tātad tas nozīmē, ka visu šo pretendentu piedāvājumiem ir jāpiemēro vienādi nosacījumi (*Eiropas Savienības Tiesas 2016.gada 2.jūnija spriedums lietā Pippo Pizzo, C-27/15, ECLI:EU:C:2016:404, 36.punkts*).

Gadījumā, kad iepirkuma dokumentācijā ir skaidri un nepārprotami noteiktas prasības attiecībā uz iesniedzamo dokumentu veidu un saturu saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai un šīs prasības nav ar tikai formālu un maznozīmīgu raksturu, pasūtītājam nav pienākuma vērsties pie pretendenta ar lūgumu iesniegt termiņā neiesniegtos dokumentus. Tas būtībā būtu aicinājums izpildīt nolikumā tieši ierakstīto pēc tam, kad termiņš piedāvājumu iesniegšanai jau beidzies. Tādā veidā pretendentam būtībā būtu radīta priekšrocība attiecībā pret citiem pretendentiem.

Šajā gadījumā Senāts piešķir nozīmi tam, ka nolikumā ietvertais kritērijs punktu piešķiršanai bija skaidrs un nepārprotams attiecībā uz iesniedzamo dokumentu veidu un saturu. Citādi varētu būt gadījumos, kad nolikuma prasības ir sarežģītas un dažādi interpretējamas un tādējādi objektīvi var radīt grūtības pretendentiem piedāvājuma pareizā sagatavošanā – tādos apstākļos formāla attieksme nebūtu attaisnojama, jo nepamatoti sašaurinātu leģitīmu piedāvājumu klāstu.

[9] Ievērojot minēto, Senāts nepiekrīt Administratīvās rajona tiesas secinātajam, ka pieteicējas piedāvājums trešajā kritērijā varētu papildus iegūt 10–15 punktus. Ievērojot, ka pieteicēja nav izpildījusi nolikuma 26.3.punkta trešajā kritērijā noteiktās prasības, nav pamata vērtēt arī minētā punkta ceturtajā kritērijā noteikto prasību izpildi, jo pieteicējas un iepirkumā uzvarējušās trešās personas piedāvājumu vērtējumu starpība ir pārāk liela, lai atlikušie punkti ietekmētu iepirkuma rezultātu.

[10] Līdz ar to, novērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus atbilstoši Administratīvā procesa likuma 185.[1]panta otrajai daļai, Senāts nonāk pie secinājuma, ka Iepirkumu uzraudzības biroja lēmums pirmšķietami ir pamatots un Administratīvā rajona tiesa ir nepamatoti piemērojusi pagaidu aizsardzību, apturot Iepirkumu uzraudzības biroja lēmuma darbību.

[11] Senāts atgādina, ka lēmumā, ar kuru izlemts pagaidu aizsardzības jautājums, ietvertie apsvērumi par lietas faktiem un tiesību normu piemērošanu ir ar pirmšķietamu raksturu. Tiesa, kas izskata lietu pēc būtības, patstāvīgi novērtē pierādījumus, nodibina faktus un piemēro tiesību normas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 3.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atcelt Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 22.maija lēmumu;

noraidīt SIA „Antera" lūgumu par Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2020.gada 20.aprīļa lēmuma Nr. 4-1.2/20-68 darbības apturēšanu;

atmaksāt Daugavpils Būvniecības tehnikumam drošības naudu 15 *euro*.

Lēmums nav pārsūdzams.

R. Vīduša Dz. Amerika A. Guļāns